

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí v Bratislave 9. novembra 2011 v zmysle § 382a Trestného poriadku a § 567j ods. 2 Trestného poriadku v znení zákona č. 262/2011 Z.z. (ďalej Tr. por.), v trestnej veci obvineného **I. D. pre zločin usmrtenia** podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. vedenej na Okresnom súde v Revúcej pod sp. zn. 1T 14/08, o dovolaní, ktoré podal obvinený I. D., zastúpený obhajcom JUDr. R. U., advokátom v Banskej Bystrici, proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10. septembra 2009, sp. zn. 2To 171/09, takto

r o z h o d o l :

Z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. podľa § 386 ods. 1 Tr. por. **sa v y s l o v u j e**, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10. septembra 2009, sp. zn. 2To 171/09,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 10 Tr. zák. v neprospech obvineného I. D.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu **sa zrušuje** vo výroku o vine v časti týkajúcej sa právnej kvalifikácie skutku a v dôsledku toho aj vo výroku o treste.

Zrušuje sa aj rozsudok Okresného súdu v Revúcej zo dňa 20. mája 2009, sp. zn. 1T 14/08, vo výroku o vine v časti týkajúcej sa právnej kvalifikácie skutku ako aj vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu v Revúcej **sa prikazuje**, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu v Revúcej zo dňa 20. mája 2009, sp. zn. 1T 14/08, obvinený I. D. bol uznaný za vinného zo zločinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

dňa 5. decembra 2006 okolo 14.30 hod. v katastrálnom území obce K., v lesnom poraste lesného obvodu K. č. X v časti V., ako účastník spoločnej poľovačky porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho postavenia podľa § 28 ods. 1 písm. a/ zákona č. 190/2003 Z.z. o strelných zbraniach a strelive, nakoľko ako držiteľ zbrojného preukazu je povinný dbať na zvýšenú opatrnosť pri manipulácii so zbraňou, strelivom a zároveň porušil aj ustanovenie § 9 ods. 1 výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 46/1994-100 zo dňa 29. marca 1994, podľa ktorého je zakázané strieľať alebo mieriť v smere, v ktorom by následkom výstrelu mohlo dôjsť k ohrozeniu života, zdravia alebo majetku tým, že pod vplyvom alkoholických nápojov vystrelil na diviačiu zver zo svojej dlhej guľovej zbrane typ ZG 47 kalibru 7 x 64 mm, výrobné číslo X., ktorú mal v legálnej držbe tak, že zasiahol účastníka poľovačky P. D., nar. X., do zadnej plochy hrudníka vpravo nad pravou lopatkovou kosťou, v dôsledku čoho došlo k zlyhaniu riadiacich funkcií centrálnej

nervovej sústavy (miechy) s trieštivou deštrukciou IV. V. krčného stavca a s úplným prerušením krčnej miechy v tomto mieste, na následky ktorých poranení P. D. na mieste zomrel.

Okresný súd podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák., obvinenému I. D. uložil trest odňatia slobody na štyri a pol roka, na výkon ktorého tohto podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd zároveň obvinenému uložil trest zákazu činnosti – výkonu poľovníctva - na dobu desať rokov a podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodenú A. D., nar. X., trvale bytom R., zastúpenú JUDr. P. P., advokátom v B., s nárokom na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach.

Proti tomuto rozhodnutiu Okresného súdu v Revúcej podal cestou svojho obhajcu odvolanie obvinený I. D..

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania obvineného I. D. rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu v Revúcej, sp. zn. 1T 14/08, zo dňa 20. mája 2009 vo výroku o treste odňatia slobody. Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odsúdil obvineného I. D. podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e/ Tr. zák. na trest odňatia slobody na tri roky; podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil s probačným dohľadom na skúšobnú dobu v trvaní päť rokov. Podľa § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák. uložil súd obžalovanému povinnosť v skúšobnej dobe nahradiť poškodenej A. D. spôsobenú škodu.

Proti rozsudku Okresného súdu v Revúcej, sp. zn. 1T 14/08, z 20. mája 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 2To 171/09, zo dňa 10. septembra 2009 podal dovolanie obvinený I. D., prostredníctvom svojho obhajcu, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. spočívajú podľa obvineného v tom, že okresný súd ako i krajský súd nesprávne kvalifikoval trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. ako zločin, pričom na túto skutočnosť obvinený poukazoval v konaní pred okresným, ako aj krajským súdom.

Ďalej obvinený uviedol, že s právnymi závermi okresného ako i krajského súdu nesúhlasí. Konštatuje, že mu bol síce uložený trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom, avšak ešte nebolo rozhodnuté o jeho osvedčení či neosvedčení sa v skúšobnej dobe, a preto považoval za potrebné poukázať na to, že takáto právna kvalifikácia má priamy dopad na vykonávacie konanie. V prípade, ak by súd vyslovil, že sa obvinený neosvedčil, najmä v súvislosti s rozhodovaním o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, kde osoba odsúdená pre prečin môže byť podľa ust. § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmiennečne prepustená z výkonu tohto trestu po výkone jeho polovice, kdežto v prípade odsúdenia za zločin môže byť podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. podmiennečne prepustená z výkonu trestu až po vykonaní dvoch tretín uloženého trestu.

Poukázal aj na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k rozdielnemu hodnoteniu trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 4, ods. 5 Tr. zák. uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43. Obvinený má za to, že súd nesprávne právne kvalifikoval zistený skutok ako zločin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Tr. zák., pričom správne bolo kvalifikovať ho ako prečin.

Vzhľadom na vyššie uvedené obvinený žiadal, aby Najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona a súčasne podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil nezákonný výrok týkajúci sa právnej kvalifikácie skutku ako zločinu usmrtenia a prikázal podľa § 388 ods. 1 Tr. por. okresnému súdu, resp. krajskému súdu, aby vec znovu prejednal a rozhodol, nakoľko rozhodnutiami súdov prvého i druhého stupňa bol porušený zákon v ustanovení § 10 Tr. zák.

Námestník okresného prokurátora v Revúcej vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného I. D. uviedol, že považuje rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn.

2To 171/09, za zákonný a správny. Podľa jeho vyjadrenia Okresný súd v Revúcej v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1T 14/08, ako aj Krajský súd v Banskej Bystrici pod sp. zn. 2To 171/09, správne právne kvalifikoval zistený skutok ako zločin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Tr. zák., pretože horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody v prípade tohto trestného činu predstavuje viac ako päť rokov a tiež z toho dôvodu, že páchatel si úmyselným konaním privodil stav vylučujúci spôsobilosť, a to tým, že požil návykovú látku – alkohol. Z tohto dôvodu nemohlo byť jeho konanie kvalifikované ako prečin v zmysle § 10 ods. 1 Tr. zák.

K dovolaniu obvineného I. D. zaslala svoje vyjadrenie aj poškodená A. D. prostredníctvom svojho právneho zástupcu. V ňom uviedla, že obvinený vo svojom dovolaní nepoukazuje vôbec na žiadne nové skutočnosti. To či sa jedná o prečin, resp. zločin v tejto konkrétnej trestnej veci považujú za irelevantné.

Poškodená ďalej uviedla, že podľa jej názoru nie je v tejto trestnej veci pre podanie dovolania splnený ani jeden z dôvodov dovolania, ktoré pripúšťa ustanovenia § 371 Tr. por. Považuje za irelevantné odvolávanie sa na zjednocujúce stanoviská trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Na záver dala poškodená do pozornosti aj skutočnosť, že obvinený vôbec od začiatku nespolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní pri objasňovaní. Doteraz vôbec neprejavil účinnú ľútosť, neprejavil ani záujem ospravedlniť sa rodine, ktorá prišla nielen o živiteľa, ale hlavne o otca troch maloletých detí. Do dnešného dňa obvinený ani čiastočne nenahradil spôsobenú škodu, pričom v súčasnosti rodina nebohého P. D. má príjmy, ktoré sú na pokraji existenčného životného minima.

Napadnutý rozsudok prvostupňového ako aj druhostupňového súdu považuje poškodená za vecne správny, vychádzajúci z riadne zisteného skutkového stavu, ako aj z rozhodovacej praxe súdov, z čoho bol vyvodený aj správny právny záver. Na základe vyššie uvedených skutočností žiada, aby dovolanie bolo v celom rozsahu **povolené** (pravdepodobne došlo k písárskej chybe a malo tam byť odmietnuté).

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v lehote a predpísaným spôsobom (§ 369 ods. 2 písm. b/, § 370 Tr. por.), pričom boli splnené aj ďalšie podmienky dovolania podľa § 372 až § 374 Tr. por. Dovolací súd preto v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ako aj podľa § 374 Tr. por., ktoré sú uvedené v dovolaní; zistil pritom, že je reálny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v konaní o dovolaní správnosť a úplnosť zisteného skutku sa neskúma a nemení. Pokiaľ však zistený skutok bol nesprávne právne posúdený podľa príslušných ustanovení hmotnej trestnoprávnej normy, je povinnosťou dovolacieho súdu sa aspoň v zásadných otázkach zaoberať zistenými skutkovými okolnosťami, najmä pokiaľ majú zásadný vplyv na právne posúdenie skutku.

V zmysle § 9 Tr. zák. sa trestné činy delia na prečiny a zločiny. Nejde o samoučelné delenie trestných činov. Takéto delenie umožňuje presnejšie vyjadrenie ich rôznej závažnosti a škodlivosti, lepšie dokumentuje štruktúru evidovanej kriminality, podiel závažných trestných činov a ich pomer k menej závažnej kriminalite. Význam presného označenia druhu trestného činu sa prejavuje v ďalších štádiách trestného konania (§ 66 Tr. zák.), či v ďalšom konaní po právoplatnosti rozsudku (napr. amnestia).

V zmysle § 10 ods. 1 Tr. zák. je prečinom každý trestný čin spáchaný z nedbanlivosti a tiež úmyselné trestné činy, ktorých horná hranica trestnej sadzby neprevyšuje 5 rokov.

Zločinom podľa § 11 Tr. zák. treba rozumieť každý úmyselný trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby upravenej v osobitnej časti Tr. zák. prevyšuje 5 rokov. O zločin pôjde aj vtedy, ak v prísnejšej skutkovej podstate prečinu spáchaného úmyselne je inak ustanovená horná hranica trestnej sadzby prevyšujúca 5 rokov.

Trestný čin usmrtenia (§ 149 Tr. zák.) je z hľadiska zavinenia nedbanlivostným trestným činom, a to vo všetkých odsekoch. Potom v zmysle § 10 ods. 1 Tr. zák. môžeme povedať, že trestný čin usmrtenia je prečinom vo všetkých odsekoch.

K tejto otázke zaujal svoje stanovisko aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktoré bolo pod číslom 43 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

Podľa tohto stanoviska trestný čin spáchaný z nedbanlivosti je v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. vždy prečinom, a to bez ohľadu na to, či niektorý zo znakov jeho kvalifikovanej skutkovej podstaty je možné naplniť aj úmyselným konaním. Preto v prípade, ak sú naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 4 alebo aj ods. 5 Tr. zák., je takéto konanie prečinom, pretože na naplnenie znakov skutkovej podstaty tohto trestného činu vo vzťahu k subjektívnej stránke konania páchatel'a a následku sa vyžaduje niektorá z foriem nedbanlivostného konania. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že páchatel' sa do stavu vylučujúceho spôsobilosť vykonávať činnosť súvisiacu s jeho zamestnaním, povolaním, postavením alebo ako vodiča dopravného prostriedku, požitím návykovej látky, priviedol vlastným úmyselným konaním, lebo následky uvedené v § 149 ods. 4 alebo ods. 5 páchatel' spôsobil z nedbanlivosti.

Diferenciácia trestných činov na prečiny a zločiny má vplyv na rozhodovanie o trestoch pre páchatel'ov trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 4, ods. 5 Tr. zák., pri aplikácii ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. (použitie asperačnej zásady) a taktiež pri rozhodovaní o podmieňnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Táto diferenciácia má totiž priamy dopad na vykonávacie konanie, najmä pri spomenutom rozhodovaní o podmieňnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, kde osoby, odsúdené pre spomínané konanie posúdené ako prečin môžu byť v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmieňne prepustené z výkonu tohto trestu po výkone jeho polovice, ale osoby, u ktorých bolo podobné konanie právne posúdené ako zločin tej istej skutkovej podstaty, môžu byť podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. podmieňne prepustené z výkonu tohto trestu až po vykonaní dvoch tretín uloženého trestu.

Najvyšší súd na tomto základe konštatujúc, že sú splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 10 Tr. zák.; v dôsledku toho zrušil podľa § 386 ods. 2 Tr. por. predmetný rozsudok krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu a nadväzujúce rozhodnutia. Najvyšší súd potom podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu v Revúcej prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V ďalšom konaní bude potrebné v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho zaoberať sa právnou kvalifikáciou skutku, z ktorého bol obvinený I. D. uznaný za vinného podľa § 10 Tr. zák.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 9. novembra 2011

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová